

WÓJT GMINY OSTRÓW MAZOWIECKA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI GRUNTÓW POŁOŻONYCH W OBRĘBIE WSI
PROSIENICA
N A T E R E N I E G M I N Y O S T R Ó W M A Z O W I E C K A

Spis treści

1.	Informacje o zawartości, głównych celach projektu planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	3
1.1.	Podstawa prawna i informacje o zawartości.....	3
1.2.	Główne cele projektu planu miejscowego i jego powiązania z innymi dokumentami	3
2.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	4
3.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	4
4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	5
5.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	5
6.	Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	6
6.1.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	12
7.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ...	12
8.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	12
9.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	13
10.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko	15
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	20
12.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	21
	Wykaz źródeł.....	22
	Załącznik nr 1 - Oświadczenie autora prognozy.....	23

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

1.1. Podstawa prawna i informacje o zawartości

Podstawą sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego sporządzono prognozę, jest uchwała Nr VIII/66/2019 Rady Gminy Ostrów Mazowiecka z dnia 31 maja 2019 r.

Zakres terytorialny opracowania wskazano w załączniku powyższej uchwały, dla którego sporządzono projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ograniczony jest do granic działki geodezyjnej nr 106/2 położonej w obrębie wsi Prosenica.

Teren objęty planem przeznaczany jest pod eksploatację surowców w związku z występowaniem złoża kruszyw naturalnych (piasku). W dokumencie określono jednocześnie warunki zagospodarowania terenu, w tym również ustalono zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

1.2. Główne cele projektu planu miejscowego i jego powiązania z innymi dokumentami

Opracowanie dokumentu miało na celu

- umożliwienie podjęcia eksploatacji surowców naturalnych,
- stworzenie jednolitych zasad zagospodarowania terenu,
- ustalenie zasad minimalizujących oddziaływanie na środowisko,
- określenie kierunków rozwoju infrastruktury towarzyszącej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego powiązany jest przede wszystkim ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z którym musi zachować zgodność. Dokumentem wyższego rzędu, dotyczącym zagospodarowania przestrzennego, jest natomiast Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Z uwagi na poruszaną problematykę, z projektem planu powiązany jest szereg ustaw, w tym m.in. w zakresie planowania przestrzennego i prawa geologicznego i górniczego.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 - Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski określający zasady polityki w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego w celu efektywnego wykorzystania przestrzeni. Jednym z celów dokumentu jest poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów. Działalność wydobywcza stanowi czynnik rozwojowy oparty na potencjałach wewnętrznych, wspiera także aktywności związane z budownictwem.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Mazowiecka – jest podstawowym dokumentem określającym ogólną politykę przestrzenną gminy oraz zasady zagospodarowania. Ma charakter aktu kierownictwa wewnętrznego i chociaż nie stanowi prawa miejscowego, wiąże władze gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Celem opracowania było sformułowanie kierunków i zasad polityki przestrzennej, którymi kierować się będzie Rada Gminy Ostrów Mazowiecka. Dokument zawiera szczegółowe wskazania w zakresie ochrony przyrody, walorów krajobrazowych i ładu przestrzennego. Tereny opracowania zostały w studium przeznaczone pod eksploatację złóż, co jest zgodne z ustaleniami przedmiotowego dokumentu.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Mazowiecka, który obejmuje część gruntów wsi Prosieńca.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono na podstawie uchwały Nr VIII/66/2019 Rady Gminy Ostrów Mazowiecka z dnia 31 maja 2019 r. i opracowano zgodnie z art. 51, 52 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko tj. procedury określonej w Dziale IV wyżej wymienionej ustawy.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszego opracowania został uzgodniony przez:

- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowi Mazowieckiej pismem znak: ZNS.470.22.2019.2020.AK z dnia 15.01.2020 r.
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie pismem znak: WOOS-III.411.352.2019.JD z dnia 20.12.2019 r.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach oraz programach zawierających zadania służące do realizacji celów ponadlokalnych na obszarze objętym planem miejscowym. Do oceny relacji między człowiekiem a środowiskiem zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Do określenia stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie informacji udostępnianych przez organy administracji oraz analiz kartograficznych i rozpoznania terenowego.

Prognoza podzielona została na rozdziały odpowiadające zakresowi określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku /.../. W związku z tym w strukturze dokumentu wydzielić można trzy zasadnicze części. Pierwsza z nich ma charakter informacyjny i przybliża ustalenia przedmiotowego planu, jego cele i powiązania z innymi dokumentami. Część druga zawiera identyfikację najistotniejszych uwarunkowań przyrodniczych występujących na obszarze objętym opracowaniem oraz rozpoznanie oddziaływań, jakie mogą się pojawić wskutek realizacji planu miejscowego. W części trzeciej przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie bądź ograniczanie zidentyfikowanych presji oraz rozwiązania alternatywne do tych opisanych w dokumencie.

Prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem dokumentu.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek prowadzenia oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy określony jest w prawodawstwie (raz w czasie jednej kadencji – art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Powiązanie monitoringu zagospodarowania przestrzennego na szczeblu lokalnym (a więc również monitoringu stanu realizacji planu miejscowego) z odpowiednimi elementami państwowego monitoringu środowiska pozwoli także na ocenę wpływu realizacji dokumentu na środowisko. Punktem wyjścia dla takiego opracowania powinny być informacje na temat istniejącego stanu środowiska na terenie dla którego opracowywany jest dokument, przedstawione w niniejszej prognozie.

Ustawowo narzucona procedura umożliwia ocenę rozwoju przestrzennego, jak również stałą kontrolę oddziaływania realizacji postanowień dokumentów planistycznych na środowisko. Daje to możliwość dynamicznego przeciwdziałania procesom, których rezultaty są inne niż wstępnie założono.

Konieczne jest zatem przeprowadzanie stałego monitoringu podstawowych elementów środowiska, który pozwoli określić tendencje zmian i ułatwi określenie dalszych kierunków ochrony. Takiej analizie powinny podlegać:

- stan zagospodarowania terenów dla których sporządzono plan, w tym realizacja jego postanowień,
- stan elementów środowiska przyrodniczego (stan i jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych, zanieczyszczenie gleb, przemiany rzeźby terenu i informacja o ryzyku wystąpienia ruchów masowych),
- wyposażenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej zmniejszające presję na środowisko.

Regularny monitoring w zaproponowanym zakresie pozwoli na śledzenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i towarzyszącym mu przemianom środowiska. Zestawienie powyższych wskaźników dla badanego okresu powinno być opatrzone wnioskami dotyczącymi realizacji postanowień planu i uwagami w zakresie wystarczalności zapisów dokumentu do regulacji niekorzystnych procesów występujących w środowisku. W przypadku wystąpienia braków lub nieścisłości, zaobserwowane zagadnienia wymagające regulacji powinny zostać niezwłocznie wprowadzone do dokumentu.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na lokalizację terenów dla których sporządzany jest plan miejscowy, ich ograniczony przestrzenny zasięg oraz proponowany rodzaj zagospodarowania, wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gruntów położonych w obrębie wsi Prosienica, przy północno-wschodniej granicy gminy Ostrów Mazowiecka. Dokument obejmuje niezagospodarowaną część złoża kruszyw naturalnych na działce geodezyjnej nr 106/2 i dotyczy umożliwienia ich eksploatacji. Opracowaniem objęto teren ok. 9,6 ha.

Teren planu cechuje się łagodną rzeźbą z uwagi na umiejscowienie w obrębie płynnie przechodzących po sobie form geomorfologicznych. Różnica wysokości nie przekracza 10 m. W podłożu dominują piaski i żwiry. Przykryte są warstwą gleby sklasyfikowanej jako gleba brunatna kwaśna lub gleba rdzawa o bardzo niskiej żyzności. W obrębie planu udokumentowana została część złoża kruszyw naturalnych „Prosienica II/2”. Teren pozbawiony jest wód powierzchniowych i położony jest w zlewni wód o złym stanie. Wody podziemne piętra użytkowego są generalnie dobrze izolowane od zanieczyszczeń z powierzchni ziemi. Występuje tu rolnicze użytkowanie gruntu. Roślinność stanowią jedynie sezonowe agrocenozy. Aktywność zwierząt jest bardzo mała. Tereny otwarte służą drobnym ptakom jako miejsce zdobywania pokarmu. Obszar ten nie stanowi jednak obszaru wyjątkowo cennego dla lokalnej fauny. Nie stwierdzono tu także terenów lęgowych ptaków objętych ochroną gatunkową.

Na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują obiekty i obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną. W bezpośrednim sąsiedztwie położony jest obszar Natura 2000 **Puszcza Biała**.

W obecnym stanie wartość przyrodnicza omawianego obszaru jest bardzo niska. Brak realizacji dokumentu nie spowoduje jednocześnie przemian środowiska naturalnego.

Realizacja dokumentu związana będzie przede wszystkim z likwidacją gleby i istotnymi zmianami powierzchni ziemi na skutek podjęcia eksploatacji. Istnieje ryzyko występowania osuwisk bądź obrywów w obrębie wyrobiska. Nie jest wykluczone też przerwanie podskórnej warstwy wodonośnej. Dodatkowo prace wydobywcze wiązać się będą z emisją hałasu powodowanego pracą sprzętu i transportem. Dojdzie też do dalszego przeobrażania krajobrazu – oddziaływanie to może zostać odwrócone po zakończeniu eksploatacji, na etapie rekultywacji.

Zidentyfikowane oddziaływania będą miały w większości lokalny zasięg ze względu na stosunkowo korzystne uwarunkowania i przystosowanie terenu do pełnionej funkcji. Pozostałe będą zniwelowane poprzez zastosowanie działań zapobiegających, zawartych w projekcie planu. Do najważniejszych z nich należą:

- ustalenie filara ochronnego złoża, w granicach którego zakazano wydobycia kopalin oraz składowania urobku,
- zakaz tworzenia składowisk wszelkiego rodzaju odpadów,
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu,
- nakaz minimalizacji wpływu zainwestowania budowlanego na środowisko,
- wymaganie stosowania zieleni izolacyjnej,
- wymóg, by zasięg przestrzennej uciążliwości działalności związanej z eksploatacją obszaru górniczego nie wykraczał poza jego granice określone w planie,
- nakaz zapewnienia nienaruszalności terenów sąsiednich przy eksploatacji złoża.
- przyjęcie wskaźników określających minimalny udział powierzchni biologicznie czynnych, co ogranicza uszczelnienie powierzchni i zwiększa retencję,

Pod uwagę nie były brane inne, alternatywne rozwiązania – przede wszystkim z powodu wykluczenia wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na obszary sieci Natura 2000, inne obszary i obiekty chronione, środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi.

6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Do opisu istniejącego stanu środowiska (a także wskazania potencjalnych zmian jego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu) wykorzystane zostały informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, programach, źródłach kartograficznych, rejestrach i danych monitoringowych, których wykaz umieszczono na końcu niniejszego opracowania. Wyniki prac wykorzystano w niniejszym dokumencie do opisu stanu środowiska, a także przy prognozowaniu potencjalnych oddziaływań będących efektem realizacji projektu planu.

Położenie geograficzne

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządzany jest dla terenu położonego w gminie Ostrów Mazowiecka na gruntach wsi Prosimienica. Obejmuje działkę geodezyjną nr 106/2 położoną w północno-zachodniej części gminy, w sąsiedztwie granicy z

gminą Stary Lubotyń, od której oddalona jest o nieco ponad 200 m. Teren ten położony jest poza zabudową wsi. Zajmuje łączną powierzchnię około 9,6 ha.

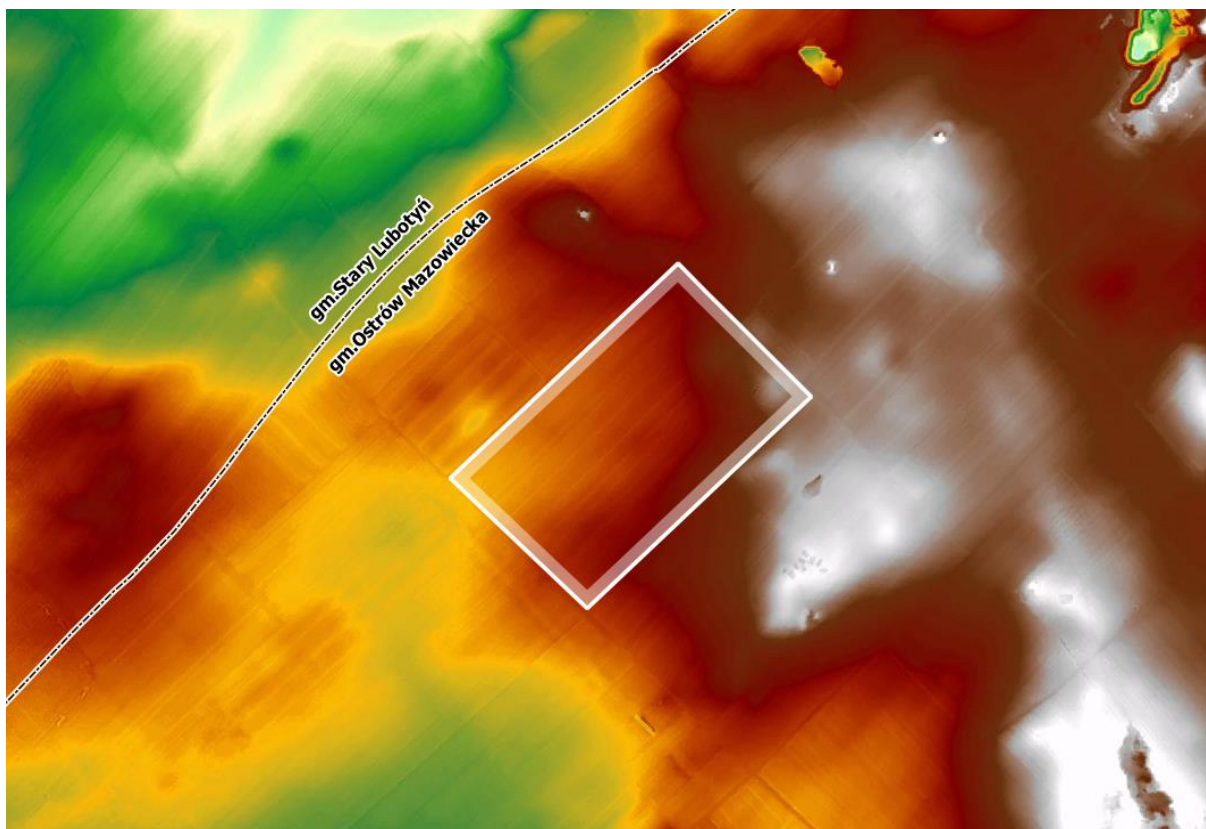
Ryc.1. Zasięg planu i jego położenie względem granic administracyjnych, ortofotomapa (źródło: Geoportal)

Biorąc pod uwagę podział fizyczno-geograficzny Polski oparty na opracowaniu J. Kondrackiego, gmina zlokalizowana jest w większości w mezoregionie Międzyrzecze Łomżyńskie. Jest on południowo-wschodnią częścią makroregionu Nizina Północnomazowiecka, podprowincji Niziny Środkowopolskie, prowincji Niż Środkowoeuropejski, oraz megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa. W jednostce tej zlokalizowane są również przedmiotowe tereny. Skrajna, wschodnia część gminy leży natomiast w mezoregionie Wysoczyzna Wysokomazowiecka. Jednostki te położone są 2 oddzielnych megaregionach fizyczno-geograficznych.

Ukształtowanie terenu

Ukształtowanie terenów objętych opracowaniem, tak jak pozostałej części Międzyrzecza Łomżyńskiego, jest wynikiem procesów związanych ze zlodowaceniem środkowo-polskim i bałtyckim oraz procesami zachodzącymi w holocenie. Teren stanowi lekko pofalowany obszar moreny dennej.

Międzyrzecze Łomżyńskie jest wysoczyzną morenową, położoną pomiędzy dolinami Dolnej Narwi i Dolnego Bugu. Charakterystycznymi formami wypukłymi są pagórki kemowe i moreny martwego lodu sięgające miejscowości Prosimienica, gdzie osiągają szczytową wysokość ponad 155 m n.p.m.

Ryc.2. Rzeźba terenu – dynamiczny model hipsometrii ISOK (źródło: Geoportal)

Teren opracowania położony jest w strefie krawędziowej wydłużonej i wyniesionej formy akumulacji szczelinowej, obejmując jej wschodnią część. Pozostały obszar obejmuje wysoczyzna morenowa falista. Są to formy o generalnie urozmaiconej rzeźbie, jednak teren opracowania, z uwagi na niewielką powierzchnię, cechuje się małą dynamiką. Według mapy topograficznej bezwzględne wysokości terenu zawierają się tu w przedziale od ok. 134,6 do ok. 141,0 m n.p.m. Deniwelacja jest zatem mniejsza niż 10 m. Największa dynamika zaznacza się we wschodniej części, na krawędzi wyniesienia. Jednocześnie nie stwierdzono tu śladów występowania niekorzystnych procesów geodynamicznych. Rzeźba jest ustabilizowana, nie wskazano tu na ryzyko występowania osuwisk. W przeszłości na skutek działalności rolniczej doszło tu do zrównania rzeźby skutkującego zniwelowaniem mikroform terenu i utratą szorstkości podłoża.

Budowa geologiczna oraz złoża naturalne

Obszar gminy pod względem tektonicznym znajduje się w większości w obrębie wyniesienia mazursko-suwalskiego, wchodzącego w skład platformy wschodnioeuropejskiej. Skały krystaliczne zalegają na głębokości 1300 m i zaścielane są kolejnymi pokrywami osadowymi. Teren przykrywają w zewnętrznej części osady czwartorzędu o pełnej ciągłości i miąższości przekraczającej 138 m. Dla kształtowania terenu opracowania istotny był okres zlodowaceń środkowopolskich, podczas którego naniesiony został materiał budujący sąsiednie wysoczyzny i formy wypukłe.

Ostatnie zlodowacenie, którego zasięg nie objął tej części kraju, miało niewielki wpływ na kształtowanie obszaru opracowania. Rzeźba od tego okresu była stopniowo wypłycana i zrównywana. W holocenie zagłębienia i dolinki wypełniane były osadami mineralnymi i organicznymi, wtedy też formowały się terasy zalewowe.

Podłoże terenu opracowania budowane jest przez osady sandrowe i akumulacji szczelinowej: piaski, żwiry, miejscami mułki. Obecne tu piaski są podstawą wyznaczenia złoża kruszyw naturalnych „Prosimienica II/2”, którego część obejmuje projektowany plan miejscowy. Zgodnie z kartą informacyjną złoża w systemie MIDAS, łącznie zajmuje ono powierzchnię 21,1 ha. Ma formę pokładową, a eksploatacja prowadzona będzie sposobem odkrywkowym, systemem ścianowym. Głębokość zalegania spągu oszacowano na 27,3 m, w tym miąższość złoża ma ok. 24,7 m, a nadkład 1,6 m. Stwierdzonymi zagrożeniami związanymi z eksploatacją są ruchy masowe (osuwiska, obrywy) wywołane pracami wydobywczymi. Bilansowe zasoby geologiczne należą do kategorii C1 i wynoszą 8 915,75 tys. t, a zasoby przemysłowe – 3 788,77 tys. t.

Opracowaniem objęta jest jedynie niezagospodarowana część złoża o powierzchni ok. 9,6 ha.

Gleby

Gleby gminy wykształcone zostały z osadów plejstocénskich i holocénskich. Skale macierzyste stanowią osady lodowcowe, zastoiskowe, wodnolodowcowe, rzeczne i bagienne.

Gleby terenu opracowania cechują się małą zmiennością i niską żyznością. Ich rodzaj związany jest formami podłoża i budującym je materiałem. Występujące tu utwory sklasyfikowano jako gleby brunatne kwaśne lub gleby rdzawe. Należą do V i VI klasy bonitacyjnej i 6. kompleksu gruntów ornych. Charakteryzują się małą przepuszczalnością, są okresowo lub trwale zbyt suche i ubogie w składniki pokarmowe.

Wody powierzchniowe/jednolite części wód powierzchniowych

Gmina położona jest w dorzeczu Wisły i w zlewniach Narwi i Bugu. W jej granicach brak jest rzek o szerokim korycie i znacznych przepływach. Występujące tu cieki to m.in. Wymakracz, Węgorda i Struga. Teren objęty opracowaniem pozbawiony jest wód powierzchniowych. Położony jest w zlewni jednolitych wód powierzchniowych **Orz od źródeł do dopływu z Wiśniewa z dopływem z Wiśniewa** RW200017265652. Jest to niemonitorowana JCW, a informacje zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły wskazują na jej zły stan. Z uwagi na to, że w jednostce nie udało się osiągnąć celu środowiskowego, przyjęto derogacje – przedłużenie terminu na rok 2021 i objęcie monitoringiem. Publikacje WIOŚ w Warszawie wskazują na podjęcie badań, jednak przeprowadzenie oceny było niemożliwe. Z uwagi na wysoki stan wód i szerokie rozlewisko nie wykonano badań wskaźników biologicznych koniecznych do sklasyfikowania JCW.

Wody gruntowe i podziemne

Gmina położona jest w regionie mazowieckim podziału hydrogeologicznego Polski. Wody użytkowe eksploatowane są wyłącznie z warstw czwartorzędowych. Piętro trzeciorzędowe jest nierozpoznane i pozostaje bez znaczenia użytkowego.

Piętro czwartorzędowe związane jest ściśle z wykształceniem litologicznym osadów plejstocénskich. Wyróżniono w nim cztery warstwy wodonośne. Położony najpłycej I poziom wodonośny występuje na głębokości do 15 m i ma największe znaczenie dla terenu opracowania.

Większa część gminy, w tym teren objęty opracowaniem, położone są w granicach głównego zbiornika wód podziemnych „Subniecka Warszawska”. Dla zbiornika nie sporządzono dokumentacji, nie wyznaczono też stref ochrony. Wynika to z jego specyfiki.

Rozpoznanie geologiczne jednostki wskazało na dobrą izolację poziomu zbiornikowego, nie wymagającą wyznaczania obszarów ochronnych. Jego zasoby szacuje się na 250 tys. m³ na dobę.

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, coraz bardziej zagrożone są zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Teren obszaru opracowania położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych PLGW200051 (nr 51). Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stan ilościowy i chemiczny JCWPd jest dobry, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażone.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, w sieci otworów obejmujących wszystkie JCWPd na obszarze kraju. Ostatnie badanie JCWPd nr 51 z 2016 r. wykazało II klasę jakości wód w 2 punktach pomiarowych i III klasę – również w dwóch. Wyniki oznaczają wodę o dobrej i zadowalającej jakości.

Zanieczyszczenie powietrza

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. mazowieckiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja). Na terenie strefy mazowieckiej stwierdzono w roku 2017 ponadnormatywną liczbę przekroczeń normy poziomu stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, problemem były też normy pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu, a także ozonu wg poziomu celu długoterminowego. Nie stwierdzono przekroczeń wskaźników innych zanieczyszczeń.

Najbardziej dokuczliwym źródłem zanieczyszczeń jest trudna do eliminacji emisja niska z domowych kotłowni będąca przyczyną przekroczeń na obszarze strefy mazowieckiej. Na wysokie poziomy przekroczeń wpływa również emisja napływowa.

Zaznaczyć należy, iż ocenę przeprowadzono na podstawie pomiarów wybranych stacji pomiarowych i jakość powietrza na poszczególnych obszarach strefy może się zmieniać. Sytuacja taka ma miejsce m.in. na terenie opracowania, oddalonego od terenów zabudowy mieszkaniowej i charakteryzującego się dobrymi warunkami przewietrzania.

Roślinność

Teren opracowania pozbawiony jest naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych. Wykorzystywany jest rolniczo, obecne są tu jedynie agrocenozy. Nie stwierdzono występowania roślin wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin.

Zwierzęta

Obszar opracowania jest mało istotny dla zwierząt z uwagi na brak trwałej pokrywy roślinnej, brak potencjalnych schronień i okresowo zwiększone poziomy hałasu. Wykorzystywany bywa jako miejsce zdobywania pokarmu przez małe ptaki polne i niektóre gryzonie. Nie ma natomiast korzystnych cech siedliskowych – jak oddalone o kilkaset metrów kompleksy Puszczy Białej. Nie stwierdzono tu aktywności płazów.

Klimat

Wg komentarza do mapy geośrodowiskowej, obszar znajduje się w mazowiecko-podlaskim rejonie klimatycznym. Wielkość średnich opadów rocznych zmienia się w granicach 500–600 mm, a opad stały stanowi od 16% do 18% opadu rocznego. Średnia roczna temperatura wynosi 6,5–7,5°C. Temperatura równa lub mniejsza od 0°C utrzymuje się średnio 90 dni w roku. Rejon ten jest najchłodniejszym obszarem Mazowsza (Stachy red., 1987).

Hałas

Pomiary poziomów hałasu w środowisku przeprowadza WIOŚ w Warszawie, a od 2019 r. zadanie to należy do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W przypadku otoczenia dróg krajowych, jednostką odpowiedzialną za to zadanie jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Istotnym źródłem hałasu jest droga krajowa nr 8. Według map akustycznych wykonanych przez zarządcę drogi, przekroczenia poziomu 50dB występują miejscami nawet do ok. 300 m od krawędzi jezdni.

Na terenie opracowania klimat akustyczny kształtowany jest przez prace eksploatacyjne podjęte na obszarze sąsiednim oraz hałas rolniczy związany z pracą maszyn, odczuwalny w sezonie robót polowych. Są to oddziaływania mało istotne, o ograniczonej uciążliwości.

Obszar planu miejscowego i jego otoczenie nie należy do tzw. terenów chronionych akustycznie, czyli obszarów dla których ustanowiono normy poziomów hałasu w środowisku.

Obszary prawnie chronione i powiązania ekologiczne

Na terenie opracowania nie występują obszary i obiekty chronione w oparciu o przepisy o ochronie przyrody. Graniczy on natomiast z obszarem Natura 2000 **Puszcza Biała**.

Obszar stanowią głównie tereny leśne. Zajmują one większość terenu wysoczyzny i obejmują głównie drzewostany sosnowe rosnące na ubogich utworach glebowych. W mniejszym zakresie Puszcza Biała budowana jest przez liściaste gatunki drzew: dęba, olszę, brzozę. Tereny nieleśne funkcjonalnie związane są z dolinami niewielkich rzek, wzdłuż których rozwijało się rolnictwo. Tereny te obecnie zajęte są głównie przez łąki, role oraz tereny zabudowane. Brak jest tu większych miejscowości, dominuje raczej zabudowa wiejska. Ekosystemy leśne występujące w granicach obszaru są siedliskiem ptaków stanowiących przedmioty ochrony. Generalnie są to lasy iglaste, zdominowane przez sosnę. Ma to związek z występującymi tu siedliskami, w większości wytworzonymi na piaskach sandrowych "Sandru Puszczy Białej" obejmującego środkową i wschodnią część obszaru.

W obszarze stwierdzono 20 lęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Wśród 11 gatunków uznanych za przedmioty ochrony aż 9 jest umieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Do przedmiotów ochrony należą zarówno gatunki leśne (bocian czarny, kobuz, lelek, dzięcioł czarny) jak i zamieszkujące mozaikowy krajobraz rolniczy (błotniak łąkowy, dudek, gąsiorek, jarzębatka) oraz wilgotne łąki (derkacz) i piaszczyste pola oraz ugory (świergotek polny, lerka).

Zarządzeniem Nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. ustanowiono **plan zadań ochronnych** dla obszaru Natura 2000 „Puszcza Biała”. Dokument identyfikuje zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony, działania ochronne oraz ich cele, a także wskazania do zmian istniejących dokumentów planistycznych.

6.1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W obecnym stanie wartość przyrodnicza omawianego obszaru jest niska, głównie ze względu na istotne przeobrażenia (zarówno samego terenu jak i jego otoczenia) oraz presje antropogeniczne i cechuje się:

- dopasowaniem przestrzeni do funkcji rolniczej i związanymi z tym presjami,
- całkowitym przeobrażeniem zbiorowisk roślinnych,
- niską atrakcyjnością jako siedlisko zwierząt i ptaków,
- średnim i złym stanem wód oraz gleby,
- podwyższonymi poziomami hałasu.

Odstąpienie od realizacji planu miejscowego nie spowoduje nagłych, nieprzewidywanych zmian stanu środowiska. Oznaczać będzie pozostawienie terenu opracowania w obecnym użytkowaniu rolniczym. Prognozuje się, że utrzymane zostaną występujące obecnie oddziaływania na gleby i wody, a odstąpienie od realizacji dokumentu nie wpłynie na stan środowiska terenów sąsiednich.

7. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.

Zamierzenia, które mogłyby być realizowane w granicach planu i które podlegają przepisom ww. rozporządzenia związane są z planowaną eksploatacją kopalni. Z uwagi na bliskość istniejącego obszaru górniczego i możliwość podjęcia eksploatacji na obszarze i o intensywności o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 40, planowane przedsięwzięcie zaliczone zostanie do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Potencjalny obszar objęty znaczącym oddziaływaniem w większości ograniczony zostanie do terenu planu miejscowego, którego stan opisano szczegółowo w rozdziale 6. Ograniczenie zasięgu oddziaływania wynika przede wszystkim z przyjęcia filarów ochronnych złoża, poszerzonych dodatkowo przy styku z drogami lokalnymi. Możliwymi oddziaływaniami, które wykraczać będą poza teren opracowania są emisja hałasu i możliwość zakłócenia lokalnych stosunków wodnych. Presje te mogą być odczuwalne kilkanaście metrów poza obszarem planu. Stan środowiska na tych terenach zbieżny jest ze stanem środowiska obszaru opracowania. Różnice występują jedynie w sposobie użytkowania. Poza wykorzystaniem rolnym występują tam tereny eksploatacji kopalni oraz niewielki las śródpolny.

Jeśli faktycznie zajdą przesłanki o których mowa w przytoczonym rozporządzeniu, właściwy organ ochrony środowiska stwierdzić może konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Procedura zmusza inwestora do przyjęcia takich rozwiązań technicznych, dzięki którym zminimalizowane zostaną potencjalne negatywne oddziaływania. Ponadto powoduje, że zarówno faza projektowa, jak i etap budowy znajduje się pod szczególnym nadzorem odpowiednich organów oraz społeczności lokalnych.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Istniejące problemy ochrony środowiska obejmować mogą takie zagadnienia jak:

- oddziaływanie na obszar Natura 2000,
- istniejące lokale i ponadlokalne powiązania ekologiczne, których funkcjonowanie może zostać zakłócone,
- emisja hałasu.

Teren planu sąsiaduje bezpośrednio z obszarem Natura 2000 **Puszcza Biała**. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zakazuje się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami

Obowiązkiem jest również dostosowanie zapisów dokumentów planistycznych do ustaleń planu zadań ochronnych obszaru, będącego aktem prawa miejscowego.

Jednakże, jako że opracowanie sporządzane jest dla terenu poza obszarem Natura 2000, teren planu miejscowego nie podlega ustaleniom planu zadań ochronnych. Tym samym nie istnieją ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z zapisów dokumentu.

Obszar planu nie koliduje ze stanowiskami ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000.

Ryzyko oddziaływania na powiązania ekologiczne ma związek z oddziaływaniem na obszar Natura 2000, pełniący funkcję ostoi wielu gatunków zwierząt, w tym w szczególności awifauny. Założenia dokumentu nie wpłyną na możliwość migracji tych organizmów. Realizacja zapisów planu nie jest związana z utworzeniem bariery mogącej utrudnić wędrówki zwierząt, w szczególności ptaków.

Przedmiotowy teren pozostaje poza obszarami objętymi ochroną przyrody, a także poza ostojami zwierząt. Tym samym realizacja zapisów planu nie będzie miała bezpośredniego wpływu na ich funkcjonowanie. Podczas wizji terenowej na przedmiotowym terenie nie stwierdzono obecności stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Teren opracowania jest w znacznym stopniu przeobrażony – nie występują tu cenne, naturalne siedliska przyrodnicze.

Ryzyko wystąpienia przekroczeń poziomów hałasu w środowisku nie występuje. Położone najbliżej tereny „chronione akustycznie” oddalone są o ok. 300 m od krawędzi planu – jest to zabudowa zagrodowa. Separacja przestrzenna i przewidywane natężenie oddziaływań kopalni pozwala stwierdzić, iż realizacja dokumentu nie spowoduje przekroczeń ustalonych norm poziomów hałasu. Natomiast na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie planu (tj. terenach rolnych, leśnych i eksploatacji) hałas nie jest normowany prawnie.

Podsumowując, stwierdzono że zidentyfikowane problemy ochrony środowiska nie uniemożliwiają realizacji przedmiotowego planu miejscowego.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Przy opracowywaniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miały zastosowanie cele ochrony środowiska określone w następujących aktach prawnych ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym:

Program Działań Unii Europejskiej *Dobrze żyć w granicach naszej planety* – wieloletni program działań w zakresie środowiska naturalnego wyznaczający kierunki, cele oraz priorytety. Dokument stanowi podstawę kształtowania unijnej polityki ochrony środowiska. Realizacja zapisów programu ma służyć stopniowej poprawie odporności ekologicznej Europy i przekształceniu Unii Europejskiej w zrównoważoną, zieloną gospodarkę, sprzyjającą włączeniu społecznemu. Realizacja celu ma być możliwa dzięki określeniu listy priorytetów kierujących tworzeniem zasad do końca dekadę:

- 1) ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE,
- 2) stworzenie zasobooszczędnej, niskoemisyjnej gospodarki UE,
- 3) ochrona obywateli Unii przed zagrożeniami dla ich zdrowia, związanymi ze środowiskiem,
- 4) zapewnienie prawidłowego wdrażania prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska,
- 5) poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska,
- 6) zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnienie cen,
- 7) poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększenie spójności polityki,
- 8) wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii,
- 9) zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Cel programu, a także wymienione priorytety, znalazły bezpośrednie przełożenie na zasady zagospodarowania przestrzennego zaproponowane w projekcie planu miejscowego oraz zasady ochrony środowiska i przyrody wprowadzone w celu zapobiegania potencjalnym negatywnym oddziaływaniom.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski określający zasady polityki w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego w celu efektywnego wykorzystania przestrzeni. Wymienia 6 celów operacyjnych, z których dla ochrony środowiska istotne znaczenie ma cel 4 – Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.

Wśród najistotniejszych wyzwań stawianych polityce przestrzennego zagospodarowania kraju wymieniono m.in.:

- zaspokojenie bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- zabezpieczenie możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska.

Sprostanie powyższym wymaganiom w kontekście zamierzeń określanych w dokumentach planistycznych polegać powinno na identyfikowaniu potrzeb rozwojowych i efektywne gospodarowanie przestrzenią, m.in. poprzez rozmieszczenie terenów wydobywania surowców w sposób niekolizyjny z cennymi elementami systemu przyrodniczego i jak najmniej uciążliwy dla mieszkańców w miejscach ich zamieszkania.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Zapisy dokumentu dotyczą zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu głównymi celami ochrony środowiska ustalonymi na szczeblu krajowym i regionalnym są:

- zaspokojenie bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- działania zmierzające do osiągnięcia i zachowania dobrego stanu wód.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko

Realizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu określenie przeznaczenia terenów - czyli terenów powierzchniowej eksploatacji kopalin – oraz ustalenie zasad zagospodarowania, w tym służących zapobieganiu i minimalizowaniu przyszłych oddziaływań wywołanych realizacją dokumentu.

Obszar dla którego sporządzane jest opracowanie pozostaje obecnie w wykorzystaniu rolniczym. Teren pozbawiony jest naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych. Nie pełni on istotnych funkcji przyrodniczych. Położony jest w sąsiedztwie istniejącej kopalni odkrywkowej.

W granicach opracowania nie zlokalizowano powierzchniowych form ochrony przyrody bądź pomników przyrody. W czasie rozpoznania terenowego nie stwierdzono tam również roślin, zwierząt bądź grzybów objętych ochroną gatunkową.

1) Oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu planu położony jest obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 **Puszcza Biała**. Przedmiotem jego ochrony są gatunki wymienione w załączniku tzw. Dyrektywy Ptasiej i ich siedliska.

Teren planu nie koliduje ze stanowiskami ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. W sąsiedztwie terenu planu, na otwartym obszarze polnym, zidentyfikowano stanowisko **świergotka polnego**¹. Do zagrożeń gatunku wskazanych w planie zadań ochronnych obszaru zaliczono:

- Drapieżnictwo – gatunek gniazduje na ziemi.
- Trwałe zalesianie gruntów na słabych glebach.
- Naturalna sukcesja na gruntach ornych w wyniku zarzucenia gospodarowania.
- Ubytek terenów rolnych w efekcie ich zabudowy.

¹ Na podstawie danych przekazanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie pismem znak WOOS-IV.402.1252.2019.HD z dnia 17 stycznia 2020 r.

W nieco większym oddaleniu (ponad 340 m) określono położenie siedliska **lerki**². Obejmuje ono strefę przejściową między obszarem otwartym a terenem leśnym. Zagrożeniami gatunku są natomiast:

- Drapieżnictwo – gatunek gniazduje na ziemi.
- Zalesienia gruntów piaszczystych w sąsiedztwie lasów, jak również wśród terenów rolnych.
- Naturalna sukcesja na gruntach ornych w wyniku zarzucenia gospodarowania.
- Ubytek powierzchni otwartych w kompleksach leśnych w efekcie zakładania zbyt małych powierzchni zrębowych.
- Zabudowa terenów przyleśnych, zwłaszcza na obszarach suchych, piaszczystych.

Z uwagi na rodzaj wprowadzanej funkcji i powiązane z nią oddziaływania, stwierdzono, że realizacja dokumentu nie będzie wiązała się z powstaniem wymienionych zagrożeń. Inne siedliska i stanowiska ptaków będących przedmiotem ochrony znajdują się w odległości niemal 700 m, zdecydowanie poza zasięgiem oddziaływania zamierzeń dopuszczanych ustaleniami planu.

Celami ochrony gatunków, których siedliska zlokalizowano w odległości mniejszej niż 350 m od obszaru opracowania, są³:

- a) **Świergotek polny**: Zapewnienie ciągłości trwania w krajobrazie zróżnicowanych elementów w postaci zadrzewień, zakrzewień, pól uprawnych, żwirowni. Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku. Utrzymanie w krajobrazie terenów otwartych: terenów uprawnych, pastwisk itp.
- b) **Lerka**: Utrzymanie w krajobrazie właściwego (na podstawie zaplanowanej inwentaryzacji) udziału siedlisk optymalnych dla lerki w postaci ubogich i piaszczystych gruntów zarastających murawami napiaskowymi i nalotami sosnowymi. Udział tych siedlisk (w odniesieniu do zinwentaryzowanego areалу) w skali obszaru nie powinien się zmniejszać. Utrzymanie w granicach obszaru Natura 2000 odpowiedniego udziału siedlisk optymalnych dla lerki w postaci zrębów, upraw i młodników na siedliskach boru świeżego i boru mieszanego świeżego do wieku 15 lat. Powierzchnia takich siedlisk w granicach obszaru powinna wynosić co najmniej 2500 ha. W poszczególnych latach dopuszczalne jest zmniejszenie tej powierzchni o maksymalnie 10% w stosunku do stanu docelowego. Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku.

Wprowadzenie w życie zapisów planu miejscowego nie spowoduje negatywnego wpływu na cele obszaru w odniesieniu do celów ochrony ustalonych dla obecnych najbliższej gatunków będących przedmiotami ochrony – teren planu nie obejmuje ich siedlisk.

Projektowany dokument nie będzie jednocześnie ingerował w integralność obszaru Natura 2000 Puszcza Biała. Wynika to z jego lokalizacji (poza granicami obszaru) i z charakteru projektowanego przedsięwzięcia.

² jw.

³ Wg. Planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Puszcza Biała

2) Oddziaływania na środowisko

Przedstawiona poniżej kwalifikacja przewidywanych oddziaływań na środowisko dotyczy poszczególnych elementów środowiska w zakresie odpowiadającym szczegółowości projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wpływ realizacji planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

Lp.	Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków oddziaływania
1.	Różnorodność biologiczna	- Etapowa likwidacja zbiorowisk roślinnych w czasie eksploatacji kruszywa – dotyczyć będzie jednak jedynie agrocenoz, pozostających bez znaczenia dla bioróżnorodności. Realizacja dokumentu nie spowoduje przemiany warunków siedliskowych terenów sąsiednich w stopniu mogącym wpłynąć na bioróżnorodność tej części gminy. - Kształtowanie bioróżnorodności na etapie wymaganej rekultywacji	- brak - bezpośrednie, wtórne
2.	Ludzie	Z uwagi na istotne oddalenie od siedzib ludzkich, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na człowieka. Emisja hałasu i zapylenia, które mogą mieć wpływ na jakość zamieszkania nie będzie odczuwalna w położonych najbliższej pojedynczych zabudowaniach, oddalonych o ponad 300 m od terenu planu	- brak
3.	Zwierzęta	Nieznaczne zmniejszenie powierzchni żerowiskowej niektórych gatunków zwierząt (małych ptaków polnych, gryzoni). Zwiększenie poziomów hałasu skutkować może płoszeniem zwierząt występujących na terenach sąsiednich. Oddziaływanie to nie spowoduje jednak istotnej zmiany jakości sąsiednich siedlisk – teren sąsiaduje z będącym w eksploatacji obszarem wydobywania kruszywa charakteryzującym się podobnymi emisjami hałasu. Ewentualne zwiększenie oddziaływania akustycznego (oddziaływanie skumulowane) w bardzo małym stopniu wypłynie na zwierzęta obecne na obszarze sąsiednim. Oddziaływaniem bezpośrednim będzie likwidacja fauny glebowej.	negatywne, bezpośrednie i pośrednie, skumulowane (emisja hałasu), długoterminowe, w większości o niskiej dotkliwości i bez znaczenia dla obecnej tam fauny

		Teren nie jest jednak miejscem istotnym dla cennych gatunków zwierząt.	
4.	Rośliny	- Roboty górnicze wykonywane podczas eksploatacji złoża doprowadzą do likwidacji istniejących zespołów roślinnych, reprezentowanych przez agrocenozy. Na terenie opracowania nie występują naturalne bądź półnaturalne zbiorowiska roślinne ani roślinność wysoka. - Nowe zasadzenia na etapie rekultywacji	- negatywne, bezpośrednio, długoterminowe, lokalne o niskiej dotkliwości - bezpośrednio, wtórne
5.	Jednolite części wód (wody powierzchniowe i podziemne)	- Istnieje ryzyko zakłócenia układu funkcjonowania wód zaskórnych jak i ich chemicznego zanieczyszczenia w przypadku przerwania ciągłości warstw wodonośnych podczas wydobywania i wycieku substancji z pracujących maszyn. Prawdopodobieństwo takiego zdarzenia jest niskie pod warunkiem dbałości o stan pojazdów i przy przestrzeganiu zakresu eksploatacji wskazanego w koncesjach. - Nie istnieje zagrożenie dopływu zasolonych wód dołowych do wód powierzchniowych ze względu na charakter eksploatacji ani zagrożenie koryt rzecznych – ze względu na lokalizację złóż. Nie stwierdzono ryzyka dla osiągnięcia celów środowiskowych JCW bądź wpływu na GZWP Subniecka Warszawska – dobrze izolowanego od powierzchni ziemi	negatywne, bezpośrednio, chwilowe/incydentalne, mało prawdopodobne
6.	Powietrze	W wyniku ruchu pojazdów, wywiewu pyłów oraz emisji spalin z samochodów i sprzętu wydobywczego, nastąpi lokalne zanieczyszczenie powietrza. Emisja ta będzie relatywnie niewielka i nie spowoduje uciążliwości dla środowiska przyrodniczego i życia ludzi i nie będzie skutkowała trwałymi negatywnymi zmianami w środowisku.	bezpośrednio, okresowe o niskiej dotkliwości
7.	Powierzchnia ziemi	- Odkrywkowa eksploatacja surowców mineralnych spowoduje długotrwałe przekształcenie terenu, pierwotna rzeźba ulegnie całkowitemu przekształceniu; nastąpi zniszczenie profilu glebowego i zmiana fizycznej struktury gleby. Do-	-bezpośrednio, długoterminowe, negatywne

		datkowo w obrębie wyrobiska powstaną warunki występowania ruchów masowych takich jak osuwanie i obrywanie. - Wtórne kształtowanie powierzchni ziemi na etapie rekultywacji.	- bezpośrednie, wtórne, stałe
8.	Krajobraz	Zmiany w użytkowaniu terenu – nowa funkcja związana jest z likwidacją roślinności i zmianą rzeźby. Wpłynie to negatywnie na lokalny krajobraz, a skutkiem będzie obniżenie jego walorów. Niemniej z uwagi na sąsiedztwo z istniejącą kopalnią kruszywa, spodziewać się należy wpasowania nowej funkcji w otaczającą przestrzeń. Dodatkowo teren opracowania cechuje się obecnie krajobrazem o subiektywnie niskiej jakości (monotonny teren rolny). Zmiany te mogą zostać w pewnym stopniu zniwelowane poprzez przeprowadzenie rekultywacji.	bezpśrednie, długoterminowe, negatywne, odwracalne
9.	Klimat	- Ewentualny wzrost emisji gazów cieplarnianych związany z realizacją planu miejscowego nie będzie istotny w kontekście emisji globalnej i zmian klimatu (potencjalne zmiany dotyczyć mogą punktowej emisji dwutlenku węgla związanego z pracą maszyn i transportem surowca) - Oddziaływanie klimatu na obiekty dopuszczone do realizacji ustaleniami planu obejmować może podtopienia wywołane intensywnymi opadami. Ograniczenie tych oddziaływań polega na stosowaniu rozwiązań odprowadzających wody opadowe z terenu kopalni	- brak - bezpośrednie, okresowe/incydentalne
10.	Zasoby naturalne	Sukcesywne wydobycie kopaliny z istniejącego złoża. Nie posiada ono znaczenia strategicznego – kruszywa należą do surowców pospolitych.	- bezpośrednie, stałe
11.	Zabytki	Nie występują	- brak
12.	Dobra materialne	Nie występują	- brak

13.	Obszary prawnie chronione	Jak wskazano powyżej, realizacja zamierzeń planu miejscowego nie będzie miała wpływu na obszary prawnie chronione, w tym na najbliższej położony obszar Natura 2000, jego cele i przedmioty ochrony, a także na integralność	- brak
-----	---------------------------	--	--------

Biorąc pod uwagę powyższą ocenę skutków oddziaływania realizacji planu miejscowego stwierdza się **brak występowania znaczącego negatywnego oddziaływania** na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony, a także integralność i spójność obszarów NATURA 2000.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto szereg rozwiązań ograniczających zidentyfikowane wcześniej, potencjalne negatywne *oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi*. Wśród nich wymieniono m.in.:

- ustalenie filara ochronnego złoża, w granicach którego zakazano wydobywania kopaliny oraz składowania urobku,
- zakaz tworzenia składowisk wszelkiego rodzaju odpadów,
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu,
- nakaz minimalizacji wpływu zainwestowania budowlanego na środowisko polegający na:
 - maksymalnym ograniczeniu rozmiarów placów budów w celu zmniejszenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery w trakcie prac budowlanych,
 - zdjęciu aktywnej biologicznie warstwy gleby w miejscach wykopów budowlanych i wykorzystaniu jej do kształtowania terenów zieleni,
 - ochronie istniejącej zieleni drzewiastej,
 - kształtowaniu nowych terenów zieleni ogólnodostępnej, izolacyjnej i krajobrazowej;
- wskazanie, że stacjonarne źródła hałasu nie mogą powodować poza obszarem opracowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów określonych w przepisach odrębnych,
- ustalenia dotyczące wynikające z potrzeb ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- wymaganie stosowania zieleni izolacyjnej,
- wymóg, by zasięg przestrzennej uciążliwości działalności związanej z eksploatacją obszaru górniczego nie wykraczał poza jego granice określone w planie,
- nakaz zapewnienia nienaruszalności terenów sąsiednich przy eksploatacji złoża.

Jednocześnie w celu utrzymania ciągłości procesów przyrodniczych na terenach planu ustalono minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego w powierzchni działki oraz maksymalną powierzchnię zabudowy.

Ponadto wskazuje się na konieczność stosowania rozwiązań chroniących środowisko na etapie realizacji zamierzeń dopuszczonych ustaleniami dokumentu, w tym:

- ochronę powierzchni ziemi poprzez ograniczenie przekształceń istniejącego ukształtowania terenu do niezbędnego minimum, wynikającego z projektu technicznego eksploatacji złoża; zmiany ukształtowania terenu nie mogą powodować zmiany kierunku odpływu wody opadowej ze szkodą dla gruntów sąsiednich,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i cieków wodnych,
- ochronę przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem poprzez stosowanie normatywnych stref ochronnych od urządzeń elektroenergetycznych,
- po zakończeniu eksploatacji, wykonanie rekultywacji w zakresie ustalonym w dokumentach odrębnych,
- bezwzględne przestrzeganie warunków i zasad koncesji.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W trakcie sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie były brane pod uwagę rozwiązania alternatywne. Wynikało to ze stwierdzonego niskiego ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na komponenty środowiska przyrodniczego oraz wykluczenia znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000. W związku z tym nie rozpatrywano rozwiązań innych niż te zawarte w projekcie planu.

Przy opracowaniu dokumentu nie napotkano trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Opracowała

Katarzyna Rybakowicz

Wykaz źródeł

- 1) Bank Danych Lokalnych GUS http://stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks
- 2) Bank Danych o Lasach <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
- 3) Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2018 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2018
- 4) Geoportal Państwowej Służby Geologicznej, <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- 5) Główny Urząd Geodezji i Kartografii <http://www.gugik.gov.pl/pzgik/dane-udostepniane-odplatnie>
- 6) Katalog form ochrony przyrody GDOŚ – usługa pobierania WFS <http://sdi.gdos.gov.pl/wfs>
- 7) Krajowy Geportal <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>
- 8) Mapa glebowo-rolnicza (za pośrednictwem strony Mazowiecki System Informacji Przestrzennej)
- 9) Mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie mazowieckim http://geoportal.pgi.gov.pl/css/sopo/mapy/woj_mazowieckie.jpg
- 10) Mapa Podziału Hydrograficznego Polski
- 11) Monitoring tła zanieczyszczenia atmosfery w Polsce dla potrzeb EMEP, GAW/WMO i Komisji Europejskiej – raport syntetyczny 2011, Instytutu Ochrony Środowiska – PIB i Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Warszawa 2012
- 12) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
- 13) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
- 14) Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000
- 15) Prognoza oddziaływania na środowisko realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Ostrów Mazowiecka, „Środowisko” s.c. (Giżycko, lipiec 2018)
- 16) Programy Ochrony Powietrza
- 17) Program wodno-środowiskowy kraju, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010
- 18) Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanie wykonane dla Ministerstwa Środowiska w ramach realizacji programu Phare, 2005
- 19) Publikacje Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska
- 20) Publikacje Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie
- 21) Raport o stanie środowiska w województwie mazowieckim w 2017
- 22) Serwis mapowy Państwowego Instytutu Geologicznego <http://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/apps/MapSeries/index.html?appid=8d14826a895641e2be10385ef3005b3c> dostęp 12.01.2020
- 23) Standardowe formularze danych obszarów Natura 2000 <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- 24) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Mazowiecka wraz z prognozą

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

W związku z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oświadczam, iż spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 przywołanej ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Katarzyna Rybakowicz